

SOCIÁLNÍ SLUŽBY zabezpečované příspěvkovými organizacemi **ÚSTECKÉHO KRAJE**

INFORMACE o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2015

Datum: 13. 11. 2015

OBSAH

MOŽNOSTI ROZVOJE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ÚSTECKÝM KRAJEM	3
FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	3
STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚSTECKÉM KRAJI NA OBDOBÍ 2015 – 2017	4
STRATEGIE ROZVOJE POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZŘIZOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM	6
SOCIÁLNÍ SLUŽBY ZABEZPEČOVANÉ ÚSTECKÝM KRAJEM	6
ÚSTECKÝ KRAJ A STANDARDIZACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	7
AKTUÁLNÍ DOPORUČENÍ K ROZVOJI POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZŘIZOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM	7
DOPORUČENÍ U SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZABEZPEČOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM.....	8
DOPORUČENÍ K ZAVÁDĚNÍ STANDARDŮ KVALITY V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH	14
DOPORUČENÍ K MOŽNOSTEM ROZVOJE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ÚSTECKÝM KRAJEM	14

Možnosti rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem

Zastupitelstvo Ústeckého kraje svým usnesením č. 84/12Z/2013 ze dne 11. 12. 2013 vzalo na vědomí zpracované materiály:

- Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (Informaci o možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem)
- Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (situační přehled)

vč. závěrů a doporučení z nich vycházejících.

Tímto usnesením bylo současně uloženo Mgr. Martinu Klikovi, MBA, členu Rady Ústeckého kraje, sledovat vývoj sociálních služeb zabezpečovaných příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje a informovat Zastupitelstvo Ústeckého kraje o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem s termínem plnění do 31. 12. 2014.

Na základě výše citovaného usnesení Zastupitelstvo Ústeckého kraje svým usnesením č. 82/20Z/2014 ze dne 15. 12. 2014 vzalo na vědomí zpracovaný materiál Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (Informace o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2014) vč. závěrů a doporučení z nich vycházejících. Dále souhlasilo s provedením transformačních procesů jednotlivých zařízení vyplývajících z těchto závěrů a doporučení.

Výše uvedeným usnesením bylo současně uloženo Mgr. Martinu Klikovi, MBA, členu Rady Ústeckého kraje, sledovat vývoj sociálních služeb zabezpečovaných příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje a informovat Zastupitelstvo Ústeckého kraje o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem s termínem plnění do 31. 12. 2015.

Financování sociálních služeb

Proces financování sociálních služeb je upraven zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). S účinností od 1. 1. 2015 se zrušil § 101 zákona a současně byl upraven § 101a zákona. V důsledku toho o poskytnutí finančních prostředků a jejich výši na jednotlivé sociální služby rozhoduje zastupitelstvo kraje v souladu s podmínkami stanovenými „Rozhodnutím MPSV o poskytnutí dotace z kapitoly 313 - MPSV ze státního rozpočtu na rok 2015“.

V souvislosti s přechodem financování sociálních služeb z MPSV na kraje byla usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 94/18Z/2014 ze dne 3. 9. 2014 schválena Metodika Ústeckého kraje pro poskytování dotací poskytovatelům sociálních služeb v rámci programu Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji (dále jen „Metodika“) na rok 2015.

Metodika upravuje pravidla a podmínky pro poskytnutí, čerpání, kontrolu a finanční vyúčtování dotace. Dále pak stanovuje postup hodnocení žádostí, stanovení optimální výše finanční podpory a následný postup při stanovení reálné výše podpory v kontextu alokace přidělené ze státního rozpočtu z kapitoly MPSV na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace Ústeckému kraji.

Ústecký kraj pro první rok využil navrhovaný postup stanovený v Metodice MPSV. Výpočet finanční podpory byl proveden dle doporučených vzorců, které byly rozděleny dle druhu služeb a podle toho zda se jedná o služby sociální prevence a poradenství nebo služby sociální péče. Vzorce zohlednily též odlišnou formu poskytování sociální služby, tedy zda se jedná o služby poskytované ve formě ambulantní, terénní či pobytové.

Metodika byla vyvěšena při vyhlášení dotačního programu na webových stránkách Ústeckého kraje současně se vzorem smlouvy o poskytnutí neinvestiční dotace a vzorů k vyúčtování dotace.

Dotační program Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 2015 (dále též „Program“) je zaměřen na podporu registrovaných sociálních služeb poskytujících sociální služby na území Ústeckého kraje. Vzhledem k tomu, že výše alokace a přidělené dotace ze strany MPSV krajům podléhá schválení státního rozpočtu, nelze předem definovat přesnou výši finančních prostředků na tento program.

Tímto usnesením, jako Metodika, bylo schváleno vyhlášení dotačního programu „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji“ na rok 2015. Dotační program byl vyhlášen v termínu od 1. 10. 2014. Celkem bylo přijato 186 žádostí o dotaci na 565 služeb.

Ústecký kraj podal na MPSV prostřednictvím internetové aplikace OK služby – poskytovatel žádost o dotaci na podporu sociálních služeb v kraji ve výši 2 198 668 572 Kč. Celkové požadavky o finanční podporu na základě podaných žádostí o dotaci byly 1 145 mil. Kč. Dne 23. 1. 2015 obdržel Ústecký kraj Rozhodnutí o poskytnutí dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu na rok 2015 (dále jen „Rozhodnutí“). Rozhodnutím byla Ústeckému kraji poskytnuta dotace v souladu s podmínkami pro poskytování dotací stanovenými v Metodice Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a Hlavnímu městu Praze v celkové maximální výši 736 018 000,- Kč s tím, že z této částky je minimálně 72 825 000,- Kč určeno na platy, mzdy a jejich navýšení. Na dofinancování sociálních služeb dále kraj na základě Dodatku k Rozhodnutí o poskytnutí dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu na rok 2015 obdržel 75 380 000,- Kč. Na základě usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 97/24Z/2015 ze dne 7. 9. 2015 bylo rozhodnuto o dofinancování sociálních služeb. Celkem bylo v roce 2015 rozděleno 811 mil. Kč

V návaznosti na dotační řízení v roce 2016 byla dne 23. 7. 2015 Metodika Ústeckého kraje pro poskytování finanční podpory (dále jen „dotace“) poskytovatelům sociálních služeb v rámci programu Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji pro rok 2016 (schválena Zastupitelstvem Ústeckého kraje usnesením č. 114/23Z/2015 ze dne 29. 6. 2015 (dále jen „Metodika 2016“) projednána na MPSV, a to v rámci pravidel stanovených v ustanovení 2 části Metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a hlavnímu městu Praze v oblasti podpory poskytování sociálních služeb pro rok 2016. Následně byla provedena revize Metodiky 2016, která byla Zastupitelstvem Ústeckého kraje schválena usnesením č. 99/24Z/2015 ze dne 7. 9. 2015. Ústecký kraj podal 31. 7. 2015 prostřednictvím internetové aplikace žádost o dotaci na podporu sociálních služeb v kraji pro rok 2016 ve výši 1 171 628 801,- Kč. Metodika 2016 upravuje pravidla a podmínky pro poskytnutí dotace, postup pro podání žádostí, pravidla a postup pro posouzení žádosti, hodnocení rozpočtu, požadavku na dotaci, stanovení maximální výše dotace. Metodika 2016 dále obsahuje informace o stanovení vyrovnávací platby, maximální a reálné výše dotace. Na příspěvkové organizace Ústeckého kraje se tato Metodika vztahuje obdobně.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2015 – 2017

V souladu s § 95 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, byl v roce 2007 zpracován první Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2008 – 2011 (dále jen SPRSS). V rámci projektu Podpora plánování a transformace sociálních služeb v Ústeckém kraji byla zpracována aktualizace SPRSS na období 2012 – 2013. V rámci téhož projektu byla poté zahájena tvorba SPRSS na období 2014 – 2017. SPRSS byl dne 26. února 2014 schválen Zastupitelstvem Ústeckého kraje.

V rámci projektu QUALITAS PRO PRAXIS proběhla aktualizace SPRSS 2014 – 2017. Aktualizovaná verze SPRSS na období 2015 – 2017 byla předložena ke schválení orgánům kraje 16. února 2015.

Dle § 95 písm. g) a h) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen zákon), ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje kraj dostupnost poskytování sociálních služeb na svém

území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb a **určuje síť sociálních služeb na svém území**; přitom přihlíží k informacím obcí sděleným podle § 94 písm. f).

V souladu s přechodem financování nabyt mnohem větší váhy Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2015–2017. V tomto strategickém dokumentu jsou uvedeny obecné informace k výchozí a základní síti sociálních služeb. Základní síť sociálních služeb Ústeckého kraje pro rok 2015 byla schválena usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 72/21Z/2015 ze dne 16. 2. 2015.

S ohledem na zpětné vazby obcí a poskytovatelů sociálních služeb nezařazených do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje pro rok 2015 přistoupil Ústecký kraj k **aktualizaci sítě**.

Aktualizovaná Základní síť sociálních služeb pro rok 2015 byla schválena usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 116/23Z/2015 ze dne 29. 6. 2015.

Podkladem pro aktualizaci a vytvoření nového akčního plánu se stal SPRSS na období 2015 – 2017. Při aktualizaci plánu byla zachována struktura rozdělení Ústeckého kraje na regiony. V každém regionu byly zastoupeny dvě pracovní skupiny – pro oblast služeb sociální péče a pro oblast služeb sociální prevence, včetně odborného sociálního poradenství. Zapojení odborné veřejnosti do procesu tvorby plánu proběhlo v rámci veřejného připomínkování.

Pro potřeby rozvoje procesu plánování na krajské úrovni schválila Rada Ústeckého kraje Krajskou koordinační strukturu pro realizaci procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji dne 29. 04. 2015 pod usnesením č. 59/81R/2015.

Přílohou Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na rok 2015 je Základní síť sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2015 – 2017.

Základní síť sociálních služeb Ústeckého kraje je zpracována pro rok 2015 a dělí se na dvě úrovně:

- **úroveň 1 – reálná síť** – sociální služby zařazené do této úrovně budou financované ze zdrojů Ústeckého kraje, tj. z dotačních titulů Ústeckého kraje a v rámci individuálních projektů Ústeckého kraje, a to po dobu 3 let, pokud nebudou definovány důvody k vyřazení služby ze základní sítě sociálních služeb.

- **úroveň 2 – optimální síť** – sociálním službám zařazeným do této úrovně vydá v případě potřeby odbor sociálních věcí na základě žádosti poskytovatele kladné stanovisko k podpoře z jiných veřejných zdrojů. Tyto služby nejsou financovány ze strany kraje prostřednictvím dotace přidělené kraji od MPSV nebo z rozpočtu kraje, popř. v rámci projektů financovaných z jiných zdrojů.

Sociální služby nesplňující kritéria pro zařazení do základní sítě jsou uvedeny v přehledu s názvem „Služby nezařazené do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje pro rok 2015“. Tyto služby také nejsou financovány ze strany kraje.

V rámci procesu řízení sítě je povinností správce potřebnost neustále zkoumat a porovnávat s aktuálním stavem sítě. Kraj má vytvořen systém plánování rozvoje sociálních služeb na úrovni kraje, který je schopen reflektovat změny potřeb v jednotlivých regionech kraje prostřednictvím stávajících pracovních skupin v regionech. Na základě této skutečnosti budou probíhat pravidelné aktualizace základní sítě.

V průběhu roku 2015 probíhala aktualizace Akčního plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2016. Jsou v něm zmapovány sociální služby dle místa poskytování. Obsahem plánu jsou podrobně rozpracované popisy služeb v jednotlivých regionech za oblast služeb sociální péče a oblast služeb sociální prevence a odborného sociálního poradenství včetně kapacit dle míst poskytování služeb. Nově jsou v plánu uvedeny souhrnné tabulky rozložení počtu a kapacit sociálních služeb za jednotlivé ORP a konkrétní místa poskytování v souladu s vydanými rozhodnutími o registraci služby. Jako výchozí podklad pro stanovení priorit regionu na rok 2016 byly využity SWOT analýzy a místní znalost regionu členů pracovních skupin.

Aktualizovaný plán bude předložen orgánům kraje ke schválení v prosinci roku 2015.

Strategie rozvoje poskytovaných sociálních služeb zřizovaných Ústeckým krajem

Sociální služby zabezpečované Ústeckým krajem

V závěrech a doporučeních materiálu (usnesení ZÚK č. 84/12Z/2013) Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje – situační přehled jsou u jednotlivých zařízení uvedena konkrétní doporučení jak pro oblast sociálních služeb (tj. jakou službu nadále poskytovat a jaké cílové skupině), tak i konkrétní doporučení pro stavebně technickou oblast. V souladu s těmito doporučeními se, jak přímo daná příspěvková organizace, tak i zřizovatel prostřednictvím odboru sociálních věcí, již po dobu dvou let řídit při všech aktivitách tak, aby záměry a cíle výše uvedeného materiálu byly postupně naplňovány.

Během druhé poloviny roku 2015 byla dokončena II. etapa transformace pobytových zařízení sociálních služeb. Podpora byla realizována v rámci pilotního projektu MPSV „Podpora transformace sociálních služeb“ a navazujícího projektu „Transformace sociálních služeb“. Podpora byla provázána s investiční složkou z Integrovaného operačního programu. Tato etapa se týkala úplného ukončení poskytování sociálních služeb v objektech v Lobendavě. Klienti se v průběhu měsíce listopadu a počátku měsíce prosince 2015 přestěhují do nově vybudovaných objektů ve Šluknově a Velkém Šenově. Ve Šluknově vznikly 3 domácnosti pro 12 klientů (sociální služba chráněné bydlení) a ve Velkém Šenově bude poskytována sociální služba domovy pro osoby se zdravotním postižením pro 6 klientů a sociální služba chráněného bydlení pro 6 klientů (částečně z pronajatých bytů ze Šluknova). Je zde vybudována i sociálně terapeutická dílna.

Dále v sociálních službách zabezpečovaných Ústeckým krajem bude k 31. 12. 2015 ukončen proces opuštění památkově chráněného objektu Domova na zámku Liběšice. Tento proces navazoval na projekt Podpora plánování a transformace sociálních služeb v Ústeckém kraji.

Mezi další doporučení byl i převod zřizovatelské funkce - převedením Domova u Trati Litoměřice (zařízení začleněné do Centra sociální pomoci Litoměřice, p.o.) do majetku Města Litoměřice (či jiného poskytovatele sociálních služeb) za účelem vzniku penzionu s pečovatelskou službou i vzhledem k stávající skupině klientů. Již v roce 2014 a následně v letošním roce bylo Město Litoměřice osloveno s nabídkou převedení Domova u Trati Litoměřice z majetku Ústeckého kraje do majetku Města Litoměřice za účelem vzniku penzionu s pečovatelskou službou, a to z důvodu dispozičního řešení zařízení. Vlastní materiál v dané věci byl dne 9. 4. 2015 předložen do jednání Zastupitelstva města Litoměřice, které svým usnesením č. 78/5/2015 neschválilo převod litoměřického domova pro seniory s názvem „Domov u Trati“ z Ústeckého kraje do správy Města Litoměřice (převod movitého a nemovitého majetku a závazek udržení a provozování současných služeb). Město Litoměřice tímto usnesením též požádalo Ústecký kraj, pokud budou v budoucnosti probíhat snahy převést Domov u Trati na jiný právní subjekt nebo jeho provoz zrušit, aby znovu Ústecký kraj vstoupil v jednání s městem Litoměřice a jasně specifikoval jaké podmínky (provoz, udržitelnost služby, majetkové vyrovnání a další práva a povinnosti), musí nový zřizovatel splnit.

Usnesením RÚK č. 69/92R/2015 ze dne 16. 9. 2015 bylo uloženo Mgr. Ing. Jindřichu Šimákovi, vedoucímu odboru majetku a Mgr. Martinu Klikovi, MBA, členu Rady Ústeckého kraje, započít jednání ve věci případného nabytí objektů a pozemků souvisejících s opuštěním památkově chráněných objektů v zařízení Domov důchodců Milešov a předložit Radě Ústeckého kraje informaci o průběhu jednání. Byly vytipovány vhodné objekty, na které se v současné době zpracovávají znalecké posudky. Do konce února 2016 bude radě kraje předána výše uložená informace o průběhu jednání.

Ústecký kraj a standardizace sociálních služeb

Rada Ústeckého kraje usnesením č. 43/31R/2013 ze dne 2. 10. 2013 schválila záměr projektu Ústeckého kraje v oblasti sociální s názvem „QUALITAS PRO PRAXIS“. V rámci projektu „QUALITAS PRO PRAXIS“ byla příspěvkovým organizacím Ústeckého kraje v sociální oblasti zajištěna odborná podpora při zavádění standardů kvality poskytování sociálních služeb a při zpracování rozvojových plánů služeb. Vybráno bylo celkem 20 služeb poskytovaných 9 příspěvkovými organizacemi kraje. Služby byly rozděleny do 4 skupin podle místa poskytování sociální služby (tzv. lokalit).

V průběhu období od 1. 2. 2014 do 31. 3. 2015 byl realizován individuální projekt Ústeckého kraje v oblasti sociální s názvem „QUALITAS PRO PRAXIS“, schválený usnesením Rady Ústeckého kraje č. 43/31R/2013 ze dne 2. 10. 2013. V rámci projektu byla vybraným sociálním službám příspěvkových organizací Ústeckého kraje zajištěna odborná podpora při zavádění standardů kvality poskytování sociálních služeb. Podpora probíhá formou auditů kvality sociálních služeb, na které navazují odborné konzultace zaměřené na revizi dokumentů a procesů v oblasti zavádění standardů kvality. Následně budou zpracovány rozvojové plány jednotlivých sociálních služeb se zohledněním skutečných potřeb v regionech kraje.

Podpora proběhla formou auditů kvality sociálních služeb, na které navazovaly odborné konzultace zaměřené na revizi dokumentů a procesů v oblasti zavádění standardů kvality poskytování sociálních služeb. Následně byly zpracovány rozvojové plány jednotlivých sociálních služeb, jejichž cílem je změnit strukturu poskytovaných služeb podle skutečných potřeb a schopností jejich klientů a podle potřebnosti v regionu.

Při zavádění standardů kvality a zpracování plánů rozvoje je kladen důraz na aplikaci dobré praxe a podporu přístupu zaměřeného na člověka. Cílem rozvojových plánů organizací je změnit strukturu poskytovaných služeb podle skutečných potřeb a schopností jejich klientů a podle potřebnosti v regionu.

Po ukončení projektu byly Krajským úřadem Ústeckého kraje, odborem sociálních věcí, písemně vyzváni statutární zástupci příspěvkových organizací, jejichž sociální služby byly do projektu zapojeny, k odstranění nedostatků zjištěných v rámci auditů kvality poskytování sociálních služeb. Nedílnou součástí výzvy byl písemně zpracovaný přehled všech zjištěných nedostatků v rámci auditu dané sociální služby, včetně termínů pro jejich odstranění. Za metodické dohlídky pověřeného pracovníka Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru sociálních věcí, probíhá od dubna roku 2015 v jednotlivých službách odstraňování zjištěných nedostatků a bude probíhat do konce června 2016. Součástí výzvy byl rovněž termín pro podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků.

Harmonogram aktivit projektu „QUALITAS PRO PRAXIS“ (realizace v období od dubna 2014 do února 2015). Termín ukončení projektu byl 31. března 2015.

- duben – září 2014 – audity kvality poskytování sociálních služeb,
- červenec – listopad 2014 – konzultace ke standardům kvality ,
- září 2014 – únor 2015 – konzultace ke zpracování rozvojových plánů a zpracování rozvojových plánů.

Jelikož se tento projekt velmi osvědčil, zejména ve vazbě na audity kvality, bude v projektu pokračováno. Radou Ústeckého kraje byl schválen projektový záměr na realizaci projektu QUALITAS PRO PRAXIS 2 s tím, že jednou z aktivit bude opět odborná podpora při zavádění standardů kvality poskytování sociálních služeb u zbývajících sociálních služeb příspěvkových organizací Ústeckého kraje, které nebyly do předchozího projektu z důvodu krátké časové dotace zapojeny. Předpokládaný termín realizace je od 1. 1. 2016 – 30. 6. 2017.

Aktuální doporučení k rozvoji poskytovaných sociálních služeb zřizovaných Ústeckým krajem

Doporučení u sociálních služeb zabezpečovaných Ústeckým krajem

V závěrech a doporučeních materiálu Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje – situační přehled jsou u jednotlivých zařízení uvedena konkrétní doporučení jak pro oblast sociálních služeb (jakou službu nadále poskytovat a jaké cílové skupině), tak i konkrétní doporučení pro stavebně technickou oblast.

Realizace doporučení

a) Oblast sociálních služeb

Nadále pokračovat se schváleným postupem orgánů kraje při změně zřizovatelských funkcí k zařízením sociálních služeb v souladu s principem subsidiarity. Princip bude i nadále uplatňován v rámci sociální politiky kraje, kdy řešením sociálního problému a prvním poskytovatelem sociálních služeb je město nebo obec. Funkci garanta sociálních služeb plní kraj v případě, že není v silách města či obce danou situaci řešit.

V souladu s tímto principem i nadále nebude kraj rozšiřovat své zřizovatelské funkce o další zařízení sociálních služeb pro seniory. Terénní a ambulantní služby s cílovou skupinou osob s mentálním a kombinovaným postižením bude zřizovat převážně v návaznosti spojené s procesem transformace pobytových sociálních služeb zřizovaných Ústeckým krajem.

Dokončit jednání ve věci nabytí objektů a pozemků souvisejících s opuštěním památkově chráněných objektů v zařízení Domov důchodců Milešov.

Opětovně zahájit jednání ve věci převodu zřizovatelské funkce - převedením Domova U Trati Litoměřice.

Ostatní doporučení pro oblast sociálních služeb, která byla v průběhu let 2014 – 2015 realizována.

Domovy pro seniory Šluknov – Krásná Lípa, p.o.

Středisko Šluknov

I nadále se bude pokračovat v postupném ukončení sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením a bude se poskytovat sociální služba domovy pro seniory s dalším rozšiřováním aktivizační a terapeutické činnosti.

Středisko Krásná Lípa

K 31. 12. 2015 bude ukončeno poskytování sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením a služby domovy pro seniory. Od 1. 1. 2016 v tomto středisku se započne poskytovat pouze sociální služba domovy se zvláštním režimem (pro osoby se stařeckou demencí, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí).

Domov Severka Jiříkov, p.o.

K 31. 12. 2013 bylo ukončeno poskytování sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením a od 1. 1. 2014 je touto organizací poskytována sociální služba domovy se zvláštním režimem s cílovou skupinou osob, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění. Nadále bude poskytován pouze tento druh sociální služby.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Brtníky, p.o.

Organizace poskytuje dvě sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení. V rámci procesu transformace sociální služby a humanizace zařízení došlo k postupnému snižování kapacity služby domovy pro osoby se zdravotním postižením a současně k zahájení poskytování sociální služby chráněného bydlení.

Dále bude p.o. pokračovat v procesu humanizace zařízení ve vztahu s poskytováním sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením Oleška – Kamenice, p.o.

Organizace poskytuje sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením (ve Staré Olešce a v České Kamenici) a dále sociální službu chráněné bydlení.

I nadále bude pokračovat v procesu humanizace zařízení ve vztahu s poskytováním sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením s využitím sociálních služeb sociálně terapeutické dílny v oblastech Děčína a Šlukovska.

Domov bez hranic Rumburk, p.o.

(dříve Ústav sociální péče Lobendava, p.o.)

V průběhu měsíce listopadu t. r. byl dokončen transformační proces a ukončeno poskytování sociálních služeb v Lobendavě. V souladu s transformačním plánem organizace bude nadále poskytovat sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení a sociálně terapeutické dílny tj. poskytovat sociální služby v prostředí domácího tytu odpovídající důstojným a evropským standardům.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, p.o.

V roce 2014 v rámci I. etapy transformace bylo ukončeno poskytování sociálních služeb v zařízení DOZP Hlíňany. Dále byl ukončen přechod celé organizace na strukturu domácností u pobytových sociálních služeb s ubytováním v jednolůžkových pokojích (výjimečně dvoulůžkových). Organizace nadále bude poskytovat tyto sociální služby: domovy pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení, podpora samostatného bydlení, sociálně terapeutické dílny. Postupně bude utlumovat poskytování sociální služby denní stacionář a ukončí poskytování této služby v zařízení Denní stacionář Úsměv.

Podkrušnohorské domovy sociálních služeb Dubí – Teplice, p.o.

Organizace poskytuje v *Domově na Výšině* sociální služby domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem. Ve sledovaném období byla výrazně rozšířena sociální služba domovy se zvláštním režimem z počtu 32 klientů na 120 (útlum sociální služby domovy pro seniory). V tomto domově byla provedena částečná humanizace prostředí (vzniklo 16 jednolůžkových pokojů oproti dříve 8). Dokončení procesu humanizace je závislý na plánovanou revitalizaci daného objektu.

I nadále se bude v tomto domově poskytovat sociální služby domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem.

Domov Ruská - stavebně požární posouzení objektu ukázalo, že do budovy není možné umístit jinou sociální službu než domovy pro seniory a není možné výrazně změnit její charakter.

Domov Teplice prošel procesem humanizace zařízení. Došlo k rozšíření volnočasových aktivit klientů. Nadále poskytovat sociální službu domovy pro seniory.

Domovy sociálních služeb Háje a Nová Ves, p.o.

Organizace bude pokračovat v nastaveném trendu osamostatňování klientů sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením pomocí socializačních nácviků a přípravou na zapojení do běžné společnosti nebo přechodu do jiného typu sociální služby- chráněné bydlení či podpora samostatného bydlení.

Nadále budou v p.o. poskytovány sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (cílová skupina osoby s kombinovaným a mentálním postižením) a týdenní stacionář.

Domov „Bez zámků“ Tuchořice, p.o.

Nadále bude p.o. poskytovat sociální službu domovy pro osoby se zdravotním postižením a započne kroky k poskytování sociální služby chráněné bydlení. Dále zahájí činnosti vedoucí k humanizaci objektu „Zámeček“.

Centrum sociální pomoci Litoměřice, p.o.

K 31. 12. 2015 bude ukončen proces transformace zařízení *Domova na zámku Liběšice*. V roce 2015 došlo k humanizaci zařízení *Domova sociálních služeb Chotěšov* – zrušení

čtyřlůžkových pokojů a vytvoření nových prostor pro volnočasové aktivity klientů. V Domově sociálních služeb Skalice byly vytvořeny nové prostory pro volnočasové aktivity klientů a v roce 2016 dojde k humanizaci zařízení, zrušení velkokapacitních pokojů.

Došlo k značnému nárůstu kapacity u sociální služby chráněného bydlení na úkor sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením tj. postupný návrat klientů do přirozeného sociálního prostředí. V letech 2016 - 2017 bude registrována další sociální služba podpora samostatného bydlení a tím i částečný přechod klientů z ústavní péče a snížení jejich závislosti na podpoře ze strany poskytovatele.

V rámci poskytování služby domovy pro osoby se zdravotním postižením prostřednictvím zařízení Domov Na Svobodě Čížkovice se bude nadále pokračovat v rozvoji „Dětských skupin“, při čemž bude docházet k daleko rychlejší adaptaci dětských klientů na „reálný život“ v majoritní komunitě a tím snižování bariér pro jejich budoucí začlenění do společnosti.

Organizace bude v nadcházejícím období poskytovat stávající rozsah druhů sociálních služeb, dále započne transformaci zařízení Domova důchodců Milešov a snižování kapacity čtyřlůžkových pokojů v zařízeních Domov důchodců Čížkovice a Domov Na Pustaji Křešice

Ústav sociální péče pro tělesně postižené dospělé Snědovice, p.o.

V květnu 2015 byla uzavřena smlouva o spolupráci s Katedrou rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN v Praze, čímž byl zahájen proces pro ucelenou rehabilitaci posttraumatických pacientů a budoucích uživatelů sociálních služeb. Tímto byla zahájena spolupráce v rámci ucelené sociální rehabilitace těžce tělesně postižených.

V rámci tréninkových bytů byli klienti ve sledovaném období připravováni k možnosti návratu do běžného sociálního prostředí s podporou terénních sociálních služeb.

Nadále se bude p.o. specializovat na problematiku těžce tělesně postižených dospělých občanů a řešení na základech subsidiarity integračních procesů završených inkluzí.

Domovy sociálních služeb Litvínov, p.o.

Pracoviště Zátíší

V říjnu 2014 byl dokončen Transformační plán a v rámci jeho realizace bylo v květnu 2015 započato poskytování nově vzniklé sociální služby sociálně terapeutické dílny ve formě kavárny. Po celý rok 2015 byly plněny dílčí cíle Transformačního plánu týkající se přípravy šesti klientů na přechod do sociální služby chráněného bydlení. Ve sledovaném období organizace zajistila 5 pracovních míst pro klienty, a to na dobu neurčitou.

Nadále bude p.o. poskytovat sociální službu domov pro osoby se zdravotním postižením (na tomto pracovišti), vznikne další místo poskytování sociální služby sociálně terapeutické dílny a započne poskytování sociální služby chráněného bydlení. Dojde k postupnému zrušení čtyřlůžkových pokojů.

Pracoviště Křížatecká

V roce 2014 bylo zahájeno poskytování sociální služby domovy se zvláštním režimem pro cílovou skupinu osoby s Alzheimerovou nemocí a ostatními typy demence v kapacitě 16 míst, tato kapacita byla následně rozšířena na současných 37 míst.

Nadále bude p.o. na tomto pracovišti poskytovat sociální služby domovy se zvláštním režimem a domovy pro seniory a postupně dokončí proces humanizace zařízení.

Domov sociálních služeb Meziboří, p.o.

(dříve Domov důchodců Meziboří, p.o)

Od 1. 1. 2014 bylo zahájeno poskytování sociální služby domovy se zvláštním režimem pro cílovou skupinu osoby s Alzheimerovou nemocí a ostatními typy demence. Sociální služba domovy pro osoby se zdravotním postižením je postupně utlumována.

V rámci humanizace zařízení bude současně dále zvyšována kvalita ubytování s respektem na soukromí uživatelů. Nadále bude p.o. poskytovat sociální služby domovy pro seniory. Dále dle potřeby bude rozšiřováno poskytování sociální služby domovy se

zvláštním režimem a postupně dojde k ukončení poskytování sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením.

Domovy sociálních služeb Kadaň a Mašťov, p.o.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Kadaň

Nadále se budou v zařízení poskytovat sociální službu domov pro osoby se zdravotním postižením s cílovou skupinou osob od 3 let věku se všemi stupni mentálního postižení, které může být kombinováno s tělesným, smyslovým a zdravotním postižením (poruchy příjmu stravy).

V období 2016 - 2017 budou zahájeny kroky vedoucí k rozšíření poskytování sociální služby i pro klienty s poruchou autistického spektra.

Domov pro seniory a domov pro osoby se zdravotním postižením Mašťov

V rámci humanizace zařízení byly vybudovány jedno a dvoulůžkové pokoje. Došlo k částečné úpravě dispozic sociálních zařízení, a to zvětšením prostoru WC o část prostoru koupelny a vybavením pro tělesně postižené uživatele.

Nadále se budou v zařízení poskytovat sociální služby domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem (pro okruh osob se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demence).

b) Oblast stavebně technická

Investiční akce s nárokem na rozpočet kraje je nutno nadále realizovat v souladu se závěry a doporučeními uvedenými v materiálu Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje – situační přehled.

V této oblasti byla v období 2014 – 2015 realizována řada investičních akcí s realizací úspor zaměřených na co nejehospodárnější provoz všech vybraných zařízení sociálních služeb, které chce kraj nadále provozovat, zvláště pak v oblasti energetických úspor či dalších provozních úspor. Mezi realizované či zahájené akce v letech 2014 – 2015 většího rozsahu patří např.:

Domovy pro seniory Šluknov – Krásná Lípa, p.o.

Středisko Šluknov

- výměna střešní krytiny, provedeno zateplení a oprava fasády na budově č.p. 631
- oprava plynového topení včetně rozvodů na budovách č.p.631, 630 a údržbářské dílně
- probíhá rekonstrukce kanalizace a komunikace v celém areálu

Středisko Krásná Lípa

- provedena změna vytápění – vybudování vlastní plynové kotelny, oprava – sanace zdiva suterénu v Pavilonu B č.p. 672
- oprava střechy na budově márnice

Domov Severka Jiříkov, p.o.

Vzhledem k tomu, že zařízení prošlo celkovou rekonstrukcí, nebyly ve sledovaném období realizovány investiční akce.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Brtníky, p.o.

V rámci humanizace objektů čp. 118 a čp. 119 byly v roce 2015 zahájeny projektové práce. Realizace rekonstrukce objektu čp. 118 by měla probíhat v letech 2016 – 2017 prostřednictvím IROP.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením Oleška – Kamenice, p.o.

Zařízení DOZP Stará Oleška

- oprava sociálního zařízení
- oprava fasády a zateplení, oprava podhledů a zabudování zábran proti ptákům

V roce 2016 bude provedena rekonstrukce vnitřního vodovodu a kanalizace včetně zařizovacích předmětů.

Zařízení DOZP Česká Kamenice

- výstavba kuchyně a jídelny
- drenáže (odvodnění) – zahrada – okolí bazénu

Domov bez hranic Rumburk, p.o.

V rámci II. etapy transformace byla postavena jedna budova ve Šluknově a jedna budova včetně terapeutické části ve Velkém Šenově. Koncem roku 2015 dojde k opuštění původních objektů. Jelikož všechny objekty organizace jsou buď po celkové rekonstrukci, nebo jsou nově vybudované, není v následujících letech požadavek do oblasti investic.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, p.o.

V zařízeních organizace byla provedena řada významných investičních akcí. V letech 2014 – 2015 proběhla celková rekonstrukce objektů DOZP Severní Terasa. V rámci I. etapy transformace byl rekonstruován objekt v Teplicích, ve kterém je poskytována sociální služba chráněné bydlení a sociálně terapeutická dílna. Dále byl postaven objekt v Trmicích, kde je poskytována sociální služba domovy pro osoby se zdravotním postižením pro klienty s vysokou mírou podpory.

Podkrušnohorské domovy sociálních služeb Dubí – Teplice, p.o.Objekt v ul. Na Výšině

- dokončení rekonstrukce lodžii
- dokončení rekonstrukce výtahů 2. etapa
- oprava stojatých vodovodních rozvodů a hygienických koutů
- výměna podlahových krytin

Dále byly zahájeny přípravné práce v souvislosti s investiční akcí zateplení budovy a rekonstrukce střechy. Začátek realizace akce je plánován na rok 2016.

Objekt v ul. Ruská

- výměna podlahových krytin

Objekt v Teplicích

- vybudování společenských prostor

Domovy sociálních služeb Háje a Nová Ves, p.o.Zařízení DSS Háje u Duchcova

- zateplení a výměna oken v budově č. 3

Dalším záměrem organizace je rekonstrukce prostor 1NP v budově č. 1, včetně rozvodů elektrické energie.

Zařízení DOZP Nová Ves v Horách

- rekonstrukce vedení elektrické energie (původní hliníkové) I. etapa
- odstranění vlhkosti obvodových zdí
- rekonstrukce plynové kotelny včetně výměny kotlů

V roce 2016 je plánovaná rekonstrukce střechy staré budovy a rekonstrukce vedení elektrické energie II. etapa.

Domov „Bez zámků“ Tuchořice, p.o.

V oblasti stavebně technické byla provedena generální oprava fasády zámečku včetně fasády kotelny.

Centrum sociální pomoci Litoměřice, p.o.

Mezi nejvýznamnější investiční akce, které byly v letech 2014 -2015 provedeny v zařízeních začleněných do příspěvkové organizace, patří investiční akce DSP Chotěšov – revitalizace objektu, výstavba víceúčelového objektu v zařízení DNP Křešice a rekonstrukce prováděné v zařízení DPS Skalice. Jednalo se o výstavbu evakuačního výtahu, rekonstrukci vzduchotechniky a další vnitřní stavební úpravy včetně stavebních úprav komunikace v areálu zařízení.

Dále byla provedena řada investičních akcí a stavebních oprav či úprav jako např.:

DD Čížkovice

- výměna oken
- odstranění velkého rozsahu vlhkého obvodového zdiva jak budovy DD, tak budovy garáže

DD Libochovice

- oprava zdiva evakuačního výtahu
- rekonstrukce rozvodu požární vody
- oprava komunikací
- oprava kotle
- rekonstrukce výtahů

DNS Čížkovice

- rekonstrukce objektu hlavní budovy

Mezi významné investiční akce pro období 2016 – 2018 je odkup objektů a jejich rekonstrukce související se záměrem opuštěním památkově chráněných objektů v zařízení Domov důchodců Milešov.

Ústav sociální péče pro tělesně postižené dospělé Snědovice, p.o.

V roce 2015 byla provedena oprava narušených vnějších omítek zdiva čp. 1 a čp. 21 a štítu budovy čp. 21.

Z důvodu zhoršujícího se zdravotního stavu uživatelů, dále z důvodu těžších stupňů postižení zájemců o sociální službu je nutné v průběhu let 2016-2017 připravit stávající objekt Ubytovna na oddělení s plnou péčí a trvalou podporou.

Domovy sociálních služeb Litvínov, p.o.

Pracoviště Křížatecká

- zateplení objektu
- oprava příjezdové komunikace a zvýšení kapacity parkovacích míst
- zastřešení hlavního vchodu z důvodu převozu klientů do nemocnice

V prvním pololetí 2016 bude realizováno vybudování sociální zařízení (vždy jedno sociální zařízení pro dva přilehlé pokoje). PD i stavební povolení je vydáno.

Domov sociálních služeb Meziboří, p.o.

V obou objektech byla provedena oprava ležatých rozvodů a zónové regulace a výměna otopných těles. Dále u obou objektů byla provedena konstrukce střech a zateplení.

V roce 2016 je plánováno v ul. Javorová úpravy parku včetně hřiště pro seniory a oplocení pozemku.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením Kadaň a Mašťov, p.o.

Ve sledovaném období byly uskutečněny tyto investiční akce velkého rozsahu.

- přístavba a rekonstrukce původní budovy DOZP Březinova. Došlo k vybudování přístavby s prádelnou, kuchyní, jídelnou a kanceláři, proběhla změna v ubytovacích prostorách, výměna oken a zateplení celé budovy, instalace stropního kolejnicového přepravního systému, nové elektrické brány,
- rekonstrukce koupelen, WC, výměna stojatých i ležatých vodovodních rozvodů a odpadů v celém objektu DpS a DOZP Mašťov- byla provedena tak, aby byl do těchto prostor umožněn bezbariérový přístup a sociální zařízení mohlo sloužit i pro imobilní uživatele. Dále došlo k částečné úpravě dispozic sociálních zařízení, a to zvětšením prostoru WC o část prostoru koupelny a vybavením pro tělesně postižené uživatele (madla + sklápěcí sedačky do sprch, madla + záchodové sprchovací mísy pro tělesně postižené).

Pro období 2016-2017 se předpokládá dokončení rekonstrukce budovy DOZP Dvořákova, vytvoření 6 jednolůžkových pokojů pro autistické klienty, vytvoření tří 2lůžkových pokojů ze stávajících prostor, zachovat bezbariérový prostor. Vybudování

náhradního zdroje k evakuačnímu výtahu v DOZP Březinova. Zároveň se plánuje dokončení rekonstrukce budovy prádelny (provoz ukončen v říjnu 2014) na dílnu v DpS a DOZP Mašřov a kompletní výměnu el. rozvodů v hlavní bodově.

I nadále následně připravované budou investiční akce pro období 2016 – 2017 zaměřeny na úpravu stavebně technických podmínek, které povedou ke snížení energetické náročnosti a jejímž výsledkem bude snížení provozních nákladů spojených se snížením ekologické zátěže. Dále pak budou realizovány akce zaměřené na humanizaci zařízení.

Doporučení k zavádění standardů kvality v sociálních službách

V rámci projektu „QUALITAS PRO PRAXIS“ zajistit dokončení odborné podpory příspěvkovým organizacím Ústeckého kraje v sociální oblasti při aplikaci standardů kvality poskytování sociálních služeb a při naplňování rozvojových plánů organizací. Po ukončení nadále naplňovat strukturu poskytovaných služeb podle skutečných potřeb a schopností jejich klientů v souladu se standardy kvality při poskytování sociálních služeb.

Radou Ústeckého kraje byl schválen projektový záměr na realizaci projektu QUALITAS PRO PRAXIS 2 s tím, že jednou z aktivit bude opět odborná podpora při zavádění standardů kvality poskytování sociálních služeb u zbývajících sociálních služeb příspěvkových organizací Ústeckého kraje, které nebyly do předchozího projektu z důvodu krátké časové dotace zapojeny. Předpokládaný termín realizace je od 1. 1. 2016 – 30. 6. 2017.

Doporučení k možnostem rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem

Na základě uloženého úkolu usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 82/20Z/2014 ze dne 15. 12. 2014 Mgr. Martinu Klikovi, MBA, členu Rady Ústeckého kraje, byl zpravován materiál SOCIÁLNÍ SLUŽBY zabezpečované příspěvkovými organizacemi ÚSTECKÉHO KRAJE (Informace o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2015) – tato zpráva.

Informaci o stavu a možnostech rozvoje poskytování sociálních služeb Ústeckým krajem za rok 2015 je doporučeno použít jako výchozí materiál k dalším krokům kraje v oblasti poskytování sociálních služeb (rozvoj sociálních služeb, zavádění standardů).

Materiál Sociální služby zabezpečované příspěvkovými organizacemi Ústeckého kraje (situační přehled) se nadále doporučuje použít jako podklad pro realizaci investičních záměrů v oblasti pobytových zařízení zřizovaných Ústeckým krajem a realizaci záměrů dalšího poskytování sociálních služeb v příspěvkových organizacích zřizovaných Ústeckým krajem v oblasti sociální.